

Protokoll

Datum

2020-09-24

Sida 1/10

Karl-Magnus Johansson
Vätternvårdsförbundet
Tel 010-223 64 04
Karl-magnus.johansson@lansstyrelsen.se

Protokoll vid Vätternvårdsförbundets Samförvaltning Fiske 2020-09-24, kl 10.00 –16.00, Forsviks bruk, Forsvik, Västra Götaland.

1. Mötets öppnande

Ordförande Annica Magnusson förklarade mötet öppnat.

2. Upprop

Presentation av samtliga mötesdeltagare.

3. Förslag till dagordning

Dagordningen godkändes.

4. Val av justeringsperson

Johnny Ståhl föreslogs som justeringsperson.

Johnny Ståhl valdes till justeringsperson.

5. Föregående protokoll

2020-03-05, justerat och utlagt på hemsidan och bifogat till utskickade möteshandlingar.

- Punkt 16, processen, kommer under mötet.
- Punkt 17, Signalkraften i Sverige och EU, får återkomma till detta vid senare tillfälle om det fortfarande är aktuellt.
- Punkt 18. Riktlinjer tas upp under punkt 14.

- Övrigt – laxträff framflyttas pga covid-19, DNA öring även Motalaöring jämförs med Sommen, framtida EHFF (återkommer under mötet).

Beslut: samförvaltningen godkänner protokollet

6. Informationspunkt: Brukarorganisationerna rapporterar

- **Sportfiskarna:**
 - Förstudie om ekobåt klar, tanken är att ta ut skolbarn på Vättern.
 - Har även startat ett 3-årigt Leaderprojekt med satsning att få ut fler kvinnor på fiske, ingår ett samarbete med Habo fiskeklubb och fjällorna.
 - Biotopvård vätterbäckar, fiskeaktiviteter i Munksjön (bla streetfiske).
 - Försöker hitta ersättare till ordinarie ledamot i Samförvaltningen. Det är upp till organisationerna själva att välja representanter i samförvaltningen.
- **Yrkesfisket:** Jonny drar en kort presentation och lyfter fram att siken och laken är viktiga arter att titta på vid förvaltning av fiskbestånden. Sik och röding kan inte samexistera. Att det är viktigt med ett allsidigt fiske för att vissa arter inte ska ta överhand. Idag 4 ton sik, historiskt mellan 40-60 ton. Dioxinfrågan är huvudproblemet. Yrkesfisket menar att det finns en risk för ogynnsam konkurrens med andra arter och en påverkan på ekosystemet. Yrkesfisket lyfter också fram att det varit en stor förändring av mängden tillåtna nät från 14 000 st till 1 794 st varav 50% har 60 mm maska vilka fångar stor röding men mindre godkänd fisk går igenom. Yrkesfisket menar också att ung röding har ändrat vanor, pga av konkurrens från bla öring har småröding tvingats högre upp i vattenmassan med sämre tillgång till plankton. Yrkesfisket ser färre stora rödingar idag, de är max 5kg. Yrkesfisket önskar att SLU gör mer djuplodande utredningar om framtidens fiske, dagens beståndsråd från SLU är inte tillräckliga. Vätterns fiskareförbund medverkar gärna tillsammans med sportfiskarna. Yrkesfisket kommer att sända in en

skrivelse till Lst Jönköping med begäran om översyn av fiskeförvaltningen i Vättern där bland annat konkurrensen mellan arterna särskilt önskas bli utredd och bedömd. Kopia av skrivelsen kommer att tillställas SLU, HaV, Jordbruksverket samt regeringskansliet.

- **Fiskevattenägarna:** Ingen med på mötet
- **Fritidsfisket:** Ingen med på mötet
- **Fisketurism:** Inget nytt
- **Turism:** Besöksnäringen drabbad av Covid 19, det var en tuff vår. Olika verksamheter olika drabbade, ökad andel hemestrände och Svemester, det har också märkts på naturturismen. Åse vill göra ett medskick till gruppen, att närproducerad mat är viktig inom besöksnäringen.

7. Informationspunkt: Nytt från Länsstyrelserna

- Projekt kompletterande fiskundersökningar Vättern (Leader)
 - 1 år biologiska mångfaldsfisken, nätprovfiske 0-20 m, 10 lokaler fördelade runt Vättern med 18 nät/lokal. Inte genomförts på 15 år i Vättern. Väckigt preliminära resultat presenterades och gers, mört, storspigg och abborre vanliga arter.
 - Genetiska studier på öring i vätterbäckar (togs upp på förra mötet).
 - Utvärdering lax och kräftans påverkan på ekosystemet görs 2021.
 - Gäddlarvsinventering, 23 lokaler besöktes under 2020. Utförts av Sportfiskarna och rapport kommer framöver.
- Rödinglekprovfiske även i år, sista året. Sen kommer rapport för åren 2017-2020.
- Fisketillsyn Vättern, planen har i stort sett hållits, nya regler för signalkräfta, farhågor om ökat tjuvfiske vilket blev tvärtom väldigt lugnt, däremot mycket frågor med anledning av de nya reglerna för allmänhetens kräftfiske.

- Några av de nya YF-dispenserna är överklagade.
- Rapport för Nätprovfiske Vättern 2019 klar.
- Fritidsfiskestatistikundersökning under 2021.
- Mycket kring NAP (nationella prövningsplanen) där Vätterns tillflöden ligger 2025. Ökad kvalitet och tillgänglighet av information prioriterat på Länsstyrelsen.

8. Informationspunkt: Nytt från Havs- och Vattenmyndigheten

- Omorganisation pågår på myndigheten.
- Strategi för yrkesfisket, vattenbruket, fritidsfisket och fisketurismen på gång.
- Nationella beredningsgrupperna utvecklar sig, fungerar som forum för myndighetssamverkan. Plan för jobb och finansiering kommande år, tex finansiera riktade utredningsunderlag. Ekosystembaserad fiskförvaltning får öronmärkta medel.
- Nya kräfterglerna, inneburit mycket jobb och många frågor.
- Harrfredningsskrivelsen hanteras nu och ska ut på remiss under hösten.
- Förändringar i föreskrifterna för utsättning av fisk, anpassningar till EU-förordning om djurhälsa.
- Fönsteruttag röding/öring. Länsstyrelsen äger nu frågan och det är innebär också anpassningar för redskap.
- Behov av att se över gäddregler för Väner och Vättern, ta ett samlat grepp för dessa sjöar. Bokat in ett gemensamt möte för att diskutera detta specifikt.
- Utmärkning av redskap, tidigare skrivelse ligger för remiss till våren 2021.
- NAP, planen beslutad, omfattar även lax- och ålplanen.
- Blev också en kortare reflektion av vertikalfiske på Vättern.

9. Informationspunkt: Nytt från SLU

- Planerar för fritidsfiskeundersökning 2021 i Vättern.
- Nätprovfiske utsjön >20m. Väldigt preliminära resultat presenterades. Inkom synpunkt om att Lst och SLU ger olika besked om rödingens status vilket bidragit till diskussioner i sociala medier. Det som belysts

tidigare är att årets provfiske blir ett viktigt underlag för att se om de senaste årens resultat är en stabilisering av en tidigare uppåtgående trend eller om det är en början på en nedåtgående trend. Att det kan finnas behov av att ta till försiktighetsprincipen i förvaltningen av rödingbeståndet. Så fort resultaten från årets nätprovfiske är utvärderat ordentligt kommer det att presenteras.

- Fråga kom upp om det finns ett behov av en beståndsmodell för röding vs sik och ev lake? Varifrån ska uppdraget komma? Det kan eventuellt ingå i redan befintligt arbete eller kommande arbete inom ekosystemanalys.
- David Lymer slutar och Göran Sundblad ersätter tillsvidare som representant för SLU. Några pensioneringar på gång på SLU Aqua och Alfred Sandström är på väg tillbaka.

10. Informationspunkt: **Nytt från kommunerna**

- Karlsborgs kommun:
 - Inget nytt rörande miljövårdsprövningar
 - Vikens vattenråd, fvof tittar på tillflödena och vad som kan göras för att minska näringsbelastningen därifrån. Eventuellt ombilda vattenrådet till vattenvårdsförbund.
- Habo kommun:
 - Restaurering, bla vägpassager.
- Jönköpings kommun:
 - Åtgärdsutredning för Munksjön.
 - Skräpprojekt vid Vättern.
 - Anmälan vattenverksamhet för muddring Gränna/Visingsö hamnar.
 - Restaurering Vätterbäckar pågår, bla Tabergsån.

11. Informationspunkt: **Nya rapporter**

- [Nätprovfiske i Vättern 2019](#)
- [Inventering av vandrarmusslans larver](#)
- [Kräftprovfiske i Vättern 2018](#)
- Hydroakustik i sötvatten – Ett verktyg i fisk- och miljöövervakning

- [Lokal samverkan och medskapande arbetssätt för bättre vatten](#)

12. Informationspunkt: Nyheter i våra nätverk

- Leader Vättern
 - Inte mycket medel kvar att fördela
 - Det är fortfarande mycket som är oklart inför nya programperioden gällande Leader. Men Leader Vättern har skickat in en intresseanmälan om att fortsatt vara ett Leaderområde. Samtidigt arbetar man för att få till en så bra lösning för Leader Vättern och liknande områden i kommande period. Som det ser ut nu kommer Leaderinsatsen inom Europeiska Havs- och Fiskerifonden att tas bort och flyttas över till Landsbyggsfonden. Det kan medföra att projekt såsom samförvaltningen kan få svårt att hitta finansiering via framtida Leaderområden.
 - Calluna-projektet pågår och slutprodukten en kunskapsportal som ska bestå av faktabaserad, lättillgänglig information om Vättern. Projektet har fått stöd från Leader Vättern och ägare av portalen efter projektets slut kommer vara Vätternvårdsförbundet. Framtagandet av portalen sker i samverkan med Vätternvårdsförbundet. Hur kan samförvaltningen bidra? Hör av er till Malin om ni är intresserade.
 - Delta i en referensgrupp om budskap.
 - Delta som testperson och göra en kvalitativ utvärdering av innehåll.
 - Mediabevakning och dokumentation av nyhetsflöde – skicka till mig, Friederike eller Marie Kristoffersson om ni kommer över något.
 - Bidra till spridning när den är klar.

- Vätternvårdsförbundet:
 - Det har varit mycket i media om filmen "Vättern under ytan". Det alarmistiska budskapet i filmen har bidragit till många frågor om tillståndet i Vättern, tex kan man verkligen bada i Vättern?
 - PFAS-larm i kräftor, ett examensarbete som lyfts upp, också gett mycket frågor om det går att äta kräftor från Vättern. Studien har tittat på pankreas
 - Malin visar att det finns faktabaserad information på Vätternvårdsförbundets hemsida (vattnern.org) med anledning av de ovanstående två punkterna. Kan vara bra att känna till om ni får frågor.
 - Vätternvårdsförbundet arbetar succesivt med att förbättra informationen utåt. Dels genom hemsidan, ta fram en kommunikationsstrategi och via Calluna-projektet.
 - Det pågår insamling av fisk för diverse provtagningar, dels läkemedelsrester och dels PFAS i konsumtionsfisk och kräfta. Behöver er hjälp med insamling av röding, öring, sik och kräfta, eventuellt också lax.

13. Informationspunkt: Nytt från arbetsgrupperna

- **Kräftgruppen:** Inget möte sen sist men har inom gruppen hanterat remiss via mail.
- **Övervakning/undersökning:** Kommer kalla till möte
- **Tillsynsgruppen:** Inget möte sen sist
- **Laxgruppen:** Inget möte sen sist. Sattes ut 15000 av 20000 laxsmolt i våras, resterande 5000 kommer sättas ut nu i höst. Troligen finns Gullspångslax att tillgå från 2022. Inkommer rapporter om att det fångas en hel del mindre lax i hela sjön men väldigt få över 60 cm.
- **Dioxingruppen:** Inget nytt möte sen sist
- **Regelgruppen:** Inget nytt i dagsläget. Väntar på processförtydligandet och mallen för att konkretisera ner förslagen och få det vidare i processen.
- **Harrgruppen:** Haft tre möten sedan senast. Harrgruppen vill lyfta harren på agendan för åtgärder och det kommer en skrivelse till nästa möte.

Man behöver hitta en ersättare till Mattias som sammankallande, förslag från harrgruppen till nästa samförvaltningsmöte.

14. Beslutspunkt: Riktlinjer och spelregler för Samförvaltningen

Riktlinjer och spelregler har tidigare bearbetats på möten och skickades inför detta möte ut som en bilaga.

Beslut: Samförvaltningen beslutar att fastställa förslag till riktlinjer och spelregler för samförvaltning fiske Vättern.

15. Informationspunkt: Uppföljning åtgärdsförslag inom förvaltningsplan för fisk och fiske Vättern 2017-2022

Malin presenterade en uppföljning av statusen på de 55 åtgärdsförslag som finns med i förvaltningsplanen fisk och fiske Vättern. Sammanfattningsvis är statusen uppdaterad för 22 av dessa. Hälften av alla åtgärdsförslag är påbörjade.

Ett förslag inkom, vi kan välja ut ett par pågående eller genomförda åtgärder och presentera dessa i fråga om vad de gett för resultat. Bra förslag och det kan vi göra på kommande möten.

16. Informations-diskussionspunkt: Mall för inkomna förslag

Malin demonstrerade framtaget utkast på mall för förslag inom Samförvaltningen. Det kommer förhoppningsvis bli tydligare vad som krävs för att skicka in ett förslag via sina representanter inom samförvaltningen. Det ska bli lättare att följa förslaget, vart det ligger i processen, vem som äger frågan. Tanken är att vi ska gå igenom listan över alla förslag på varje samförvaltningsmöte och se om något nytt hänt sen sist. Det uppkom lite synpunkter på utkastet, dels att versionshanteringen är viktig. Än så länge är det ett utkast som behöver fyllas på med mer information och testas med nya inkomna förslag.

17. Informationspunkt: Projektet samförvaltning fiske

- Samförvaltningsprojektet fiske Vättern del 2 har påbörjats och kommer pågå till 2023. Del 1 ska slutredovisas men behöver förlängas lite för att hinna få in allt underlag.
- Ersättare för ordinarie ledamöter inom samförvaltningen. Fyra vakanta suppleantplatser som behöver fyllas, gäller SLU, Sportfiskarna, VFF och turism.
- Ekonomisk avstämning, redovisas vid nästa möte.

18. Övriga frågor

- Jonny har hört något om en utslagen ytlevande, morfologiskt skild röding? Ska ha försvunnit någon gång på 70-talet efter att laxutsättningarna startade. SLU kollar bland kollegor om någon känner till något om detta.

19. Nästa möte

Torsdagen 5 nov i Huskvarna. Vi kan passa på att se lekande röding i Huskvarna hamn.

20. Mötets avslutande

Ordföranden tackade deltagarna och avslutade mötet.

Karl-Magnus Johansson
Vid protokollet

Annica Magnusson
Mötesordförande

Jonny Ståhl
Justeringsperson

Protokoll

Datum
2020-09-24

Sida 10/10

BILAGA 1

Närvarande:

Annica Magnusson, Jönköpings kommun
Jonny Ståhl, Insjöfiskarna
Karl-Magnus Johansson, Vätternvårdsförbundet
Daniel Rydberg, Länsstyrelsen
Fredrik Larsson, Länsstyrelsen
Malin Setzer, Vätternvårdsförbundet
Göran Sundblad, SLU (via Skype)
Mattias Larsson, Sportfiskarna
Åse Wännerstam, Wettersaga
Sofia Brockmark, Havs- och Vattenmyndigheten
Martin Karlsson, Havs- och Vattenmyndigheten (via Skype)
Ove Johansson, SEFF (via Skype)
Anders Lundgren, Karlsborgs kommun
Håkan Karlsson, Karlsborgs kommun (del av mötet)